

ՄԵԾԱՄԱՍՆՈՒԹԵԱՆ ՎՃԻՌԸ

«Եւ նոքա ազազակէին ամենայն բաղմութեամբն և ասէին. բարձ զդա և արձակեան մեզ զբարարա. որ էր վասն խռովութեան իրիք եղելոյ ի քաղաքին և սպանութեան մտեալ ի բանտա»

Դուկ. ԽԳ. 18—19.

Ճշմարտութիւնն ու իրաւունքը բազվեցին կայիշափաքահանայապետի դուռը և նա ասաց. «Այսօր չեմ կարող ձեղ լսել, որովհետեւ գործը վերաբերում է մեր եկեղեցական կարդ ու կանոնի կենսական խնդիրներից մէկին. Եթէ այս Ցիսուոք յաղթէ, այն ժամանակ եկած կլինի մեր բոլոր օրէնքների ու զօհաբերութիւնների վերջը. այդ պատճառով պէտք է խնդիրը դործնական կերպով վճռել. Նա պիտի մեռնի, որպէս զի ամբողջ ժողովուրդը չփչանայ» Եւ երբ ժողովրդի այս աղատարարը այսպէս խօսեց, ճշմարտութիւնն ու իրաւունքը դնացին Պիղատոսի մօտ տեմնելու, թէ նա ինչ վճիռ կտայ. Նա ասաց «Ի՞նչ է ճշմարտութիւնը». և «Ես անմեղ եմ՝ այս արդարի արիւնից», Բայց այնուամենայնիւ Պիղատոսն էլ յանձնեց նրան խաչուելու, որովհետեւ նա էլ այդ համարեց ամենազործ նականը».

Ով որ ապացուցանել է կամենում, թէ հոգեոր և աշխարհիկ իշխանները շատ անդամ վճիռ են տալիս խիստ սովորական և մարդկային տեսակէտներով առաջնորդուելով, այդպիսին թող օրինակ բերէ միայն կայիշափային և Պիղատոսին. Յաճախ գլուխն է անպէտքացած լինում, և այդ պատճառով մարդիկ արմատին են դիւմում. հարցնում են ամբոխի, մեծամասնութեան կարծիքը. Յոյս ունին այնտեղ մի առողջ զգացումն գտնել ճշմարտութեան ու արդարութեան համար. Անհատները կարող են սխալուել, ասում են մարդիկ այդպիսի դէպ-

քերում, բայց մասսան իւր մութ ձգառամների մէջ գիտակից է ուղիղ ճանապարհին, Բազմութեան համար ողեռուելով ապա ասում են՝ ժողովրդի ձայնը Աստուծոյ ձայնն է, «Չայն բազմաց ձայն Աստուծոյ»:

Ապա մի տեսէք Երուսաղէմի բազմութիւնը, նա փոփոխական է, ինչպէս մարտ ամսի եղանակը։ Կիւրակէ օրը նորա թռչկոտում էին Գալիլիացի մարդարէի շուրջը, ծառերից ճիւղեր էին կտրատում, վերարկուներն էին փռում ճանապարհի վրայ, ովսաննան էին կանչում և արրած էին Մեսիայի գալստեամբ։ Այսուհետեւ մի երկու օր բազմութիւնը չէր երեսում։ Յիուսը մաքրեց տաճարը խարազանը ձեռին և եօթնապատիկ վայ կարդաց փարիսեցիների ու գալիրների գլխին։ Նա խօսեց սուրբ քաղաքի կործանման մասին և առհասարակ այնպէս դառն ու սուր էին նրա խօսքերը խարերայութեան, ստութեան ու կեղծաւորութեան գէմ՝ կոիւ մզելիս, որ շատ անդորր հոգիների համար անտանելի դարձաւ նա։ Մէկը միւսի յետից դաղանի կերպով ամաչել սկսեցին, որ մի այդպիսի մաքու սվաննան են կանչել. և հազիւ մի քանի օր անցած, բազմութիւնն արդէն նրան հակառակ էր։ Աւրբաժնը ամբողջ խուժանը բզաւում էր քնորչի նազովնեցին։

Զէ կարելի ասել, թէ այդ ամբոխը կազմուած էր առանձնապէս վատ մարդկանցից։ Նոքա Երուսաղէմի գործաւորներն ու բանուորներն էին՝ դերձակ, բրուտ, կտաւ գործող, առետրական ու աղքատ։ Բոլորն էլ փափուկ մոմի նման, գալիս է քամին արեելըից, նրանց նաւը շարժւում է դէպի արեմուտք և ընդհակառակը։ Այսօր վշում են քահանայապետներն ու դպիրները և նրանց վշածի համեմատ գոշում է մասսան «Թաշել, խաչել»։

Այդպիսի մեծամասնութիւնը նման է ալեկոծուած ծովի, որ իւր զոհն է պահանջում։ մէկը պիտի ընկնի, իսկ միւսը դառնայ օրուայ հերոսը։ Կեցցէներով է ընդունւում ազատ արձակուած յեղափոխական Բարաբրասը։ Թէև նրա ձեռներն արիւնոտ են, բայց այժմ մոռացուած է ամեն ինչ, այժմ բոլորն էլ խնդրում են այն մարդու

համար, որից շատ քիչ ժամանակ առաջ վախենում էին ինչպէս ոչխարը գայլից, կեցցէ Բարաբրասը, կորչի Յիսուսը, կեցցէ մարդասպանը, մեռնի Փրկիչը, ապրի սպանողը, ի խաչ անմեղը, ապրի արիւնոտ մարդը, կորչի հաշտարարը։ Ահա այն Ուրբաթ օրուայ բազմութիւնը։

Իրաւունք չունի Առաքեալը՝ ոչ մի տարբերութիւն չկայ, բոլորն էլ մեղաւորներ են։

Թէ այսօր աւելի լաւ կլինէր։ Եթէ Յիսուսը դար, ի՞նչպէս կընդունէին նրան հոգեոր ատեաններն, իրաւաբաններն ու դատաւորները, կուսակցութիւններն ու բազմութիւնը։—Ի՞նչպէս կընդունէինք մենք նրան՝ Հզօրին։

Փոխադրեց Ֆ. Նառևմանից՝ Ե. Ա.

